

Scenář k nahrávce ze dne 15. 4. 2024

Zdeňka Nováková (*4. 6. 1953)

M: Pozdrav Pán Bůh ve spolek. **černá obrazovka s červeným nápisem „cenzurováno“** Tedy... ehm ... pardon. Vlastně, čest práci soudruzi. (*potichu*) No, to víte, musíme si dávat pozor na to, co říkáme a píšeme. Prostě cenzura!
K: Počkat! Jak jako cenzura? A viděl ji vůbec někdy někdo?
M: O tom nám poví paní doktorka Zdeňka Nováková která pracovala pro nakladatelství Český spisovatel.

Operace knihy - cenzura

“Já jsem se potkala s cenzurou už několik dní po příchodu do nakladatelství, kdy právě masarykovsky tematizované básně Karla Tomana musely být už z hotového vydání jeho díla eliminovány. Potom samozřejmě, protože jsem vydávala 13 let spisy Karla Čapka, tak tam také docházelo k těmto eliminacím, protože Karel Čapek jako představitel první republiky, nebo tedy kultury první republiky a vlastně blízký spolupracovník TGM, tak to byla osobnost, která samozřejmě byla pod drobnohledem tedy té cenzury.”

K: Co tedy bylo jejím cílem?

Třídění knih: záběr na třídění knih, jedna hromada je k tisku a druhá je na vyřazení z edičního plánu.

*“Cílem cenzury bylo eliminovat myšlenky, které neodpovídaly duchu vlády tehdejší a tehdejší tedy ideologii a potom to byly samozřejmě i témata v historii, která tedy zase neodpovídala, nebo která neusvědčovala ze správnosti současnou garnituru politickou. Tak to byly tedy věci a otázky a díla, která prostě neměla vlastně v edičním plánu místo. **[knihy, které jsou vyřazeny z edičního plánu letí ven z okna]** Týkalo se to samozřejmě autorů – všichni emigranti, kteří byli jakkoli byli čtenářsky, tak ti nesměli tedy publikovat, že. Potom se to týkalo i děl z historie, takže měli třeba i určití spisovatelé své období, které bylo žádoucí anebo zase naopak nebylo. Tabu byla celá první republika. Ano? Například osobnost TGM se mohla mimořádně objevit v knížce tehdy, pokud se vnímala ta osobnost jako vlastně úřad prezidenta České republiky. Ale pokud šlo tedy o jeho vlastní názory a myšlenky a filosofické závěry, tak to bylo tedy tehdy nežádoucí.”*

Drcení TGM

M: K tomu Masarykovi by se vůbec nemělo vracet!

K: Na čem záviselo, které knihy se mohly vydávat a které ne?

Ideologické citáty, podle kterých se nastavují požadavky na ideovou úroveň.

“Samozřejmě, že vydávání knih bylo závislé tedy na postojích spisovatelů i vlastně tématech literárních děl. Ano? Samozřejmě, že tedy jednak zřizovatel Spisovatele, což byl Český literární fond a potom ještě Svaz čsl. spisovatelů, tak ten měl své požadavky na ideovou úroveň toho nakladatelství.”

Po sametové revoluci už máme svobodu slova u cenzury nepotřebujeme!
Pryč s ní! Ale co teď se všemi těmi cenzurovanými knihami?

Knihy, které byly vyřazeny z edičního plánu se opět vrací zpět, ale již BEZ CENZURY!

“Když jsme po roce ‘89 shledávali tedy vlastně rozsah spisů, které jsme vydali do té doby, tak jsme si uvědomovali, že hlavně tedy co se týká publicistiky, takže tam docházelo také právě k cenzurním zásahům. A proto jsme pak považovali tedy za čestné řešení to, že jsme ty cenzurované články sebrali do dodatkového svazku a vydali jsme je potom, abychom tím vlastně zhodnotili to vydání té publicistiky tím, že byla úplná a potom také to, abychom tedy vlastně dostáli své cti.”

Cenzura vybuchne, je po ní - R.I.P. pohřbená na hřbitově i s ideologickými nástroji (srpem a kladivem) a ze záhrobí se ozývá hlas:

Cenzura: „Já se vrátím! Muhahahah!“ *dábelský smích*

Základní škola a mateřská škola Praha - Slivenec, Ke Smíchovu 16

Matyáš Musílek, Kristýna Pecháčková, Dominika Pinkasová,

Pavel Podzemský, Tomáš Procházka

